

פרשת וארא

"..ולא שמעו אל משה מקצ'ר רוח ומעבודה קשה" (ו', ט')
האם יש בציון תגובתם זו משום הטלת אשמה או יש בכך משום הצדקה?

'מכילתא'- וכי יש לך אדם המתבשר בשורה טובה ואינו שמח?
ומסביר המדרש: 'ומעבודה קשה'- היה קשה בעיניהם לפרוש מעבודה זרה!

משמע שהעבודות במצרים לא הצטמצמה בתחום החומר והלבנים בלבד, אלא היתה זו
עבודת רוחנית ובאותן שנות גלות רבות הסתגלו בני ישראל לעולם המצרי – אלילי ולאותה
עבודה זרה ממנה לא רצו לפרוש.

(מתוך ספרו של ישעיהו ליבוביץ'- שבע שנים של שיחות על פרשת השבוע)

'וארא' כ"ה בו- מברכין החודש ראש חודש שבט ביום ה'. אין אומרים אב הרחמים.
המולד יום ד' שעה 1 עם 42 דקות 8 חלקים.
(לוח א"י הרב טוקצ'ינסקי)

שעור פרשת השבוע: דובי גינזברג

ימי החול		שבת	
5.47	זמן תפילין /טלית	16.25	הדלקת נרות
9.12	סוף זמן ק"ש	16.35	ערבית ושיעור
16.49←16.46	שקיעה	6.45	שחרית א'
13.15	מנחה א' (בחד"א)	8.30	שחרית ב'
16.35	מנחה וערבית	11.30	קידוש
17.07	צאת הכוכבים	12.30, 13.30	מנחה
20.10	ערבית	17.00	לימוד 'דור לדור'
7.30	שחרית נוער	17.22	צאת השבת

אחות תורנית- הילרי יום טוב

שבת
שלום

הנהגה טבעית מול הנהגה בדרך נס

קיים הבדל גדול ועקרוני בין צורת ההנהגה של ספר בראשית לבין צורת ההנהגה בספר שמות. ספר שמות מלווה בניסים גדולים, והתגלות א-להית קבועה בתוך המציאות. תחילתם של הניסים בפני המון רב, באה לידי ביטוי מובהק בפרשתנו בסיפור המכות. שיאה של ההתגלות הא-להית הייתה במעמד הר סיני, בזמן שה' התגלה אל עם ישראל ונתן להם את עשרת הדברים.

ספר בראשית לעומת זאת, איננו מתאר ניסים היוצאים מגדר הטבע. להפך, ספר בראשית הוא הספר שממנו מתחילה המציאות הטבעית בעולם, ובו מסופר על היווצרות הטבע עצמו. אמנם גם בספר זה אנו מוצאים התגלות של ה' ליחידים בנבואה, וכן מספר מקומות שבהם ה' יורד כביכול לארץ או שולח את מלאכיו על מנת להעניש חוטאים כמו סדום ודור הפלגה, או סיפור תיבת נח. כך גם מסביר הרמב"ן את דברי ה' אל משה בראשית פרשתנו, בהבדל בין התגלות ה' אל האבות מול ההתגלות אל משה: 'וְאָכָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שְׁדֵי וְשָׁמִי יִקְנֶה לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם' (שמות ו, ג). וכך הוא כותב:

כי נראה לאבות בשם הזה שהוא מנצח מערכות שמים ולעשות עמם נסים גדולים שלא נתבטל מהם מנהג העולם. . . אבל שכר כל התורה וענשה בעולם הזה הכל נסים והם נסתרים, יחשב בהם לרואים שהוא מנהגו של עולם, והם באדם עונש ושכר באמת. . . והנה אמר האלהים למשה נראיתי לאבות בכח ידי אשר אני שודד בו המזלות ועוזר לבחירי, אבל בשמי של יו"ד ה"א אשר בו נהיה כל הווה לא נודעתי להם לברוא להם חדשות בשנוי התולדות, ולכן אמור לבני ישראל אני ה', ותודיע להם פעם אחרת השם הגדול כי בו אני עושה עמהם להפליא, וידעו כי אני ה' עושה כל

ההנהגה בדרך ניסית, יש בה יתרון גדול, שכן ה' מגלה את כוחו בעולם, ואין מי שיוכל לפקפק בקיומו, ובהנהגתו. אולם, העולם לא נברא מלכתחילה על ידי ה' על מנת שיתקיים בדרך זו, שאם כן מדוע יצר את הטבע ואת חוקי המופלאים?

מאידך, הנהגה בדרך הטבע עלולה להביא גם לתפיסת עולם מוטעית הכופרת בקיומו של ה', כפי שפרעה אומר בעצמו: 'וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהוֹ מִי יִקְנֶה אֶשְׁרָא אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקִלּוֹ לְשַׁלַּח אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא יִדְעֵתִי אֶת יִקְנֶה וְגַם אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא אֶשְׁלַח' (שמות ה, ב). כנגד זה צריכה לבוא התערבות א-להית ברורה וחד משמעית על מנת שידע פרעה וידעו כל באי עולם את האמת הגדולה: 'לִמְעַן תִּדְעֶה כִּי אֲנִי יִקְנֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ'.

עקרון זה נותן בידינו מפתח להבנת פרשיות רבות בתנ"ך בדרך ההנהגה של ה' את הבריאה. מסתבר שדוקא כאשר המצב הוא טוב, הן מבחינה רוחנית והן מבחינה גשמית, אין צורך בהתערבות ניסית גלויה. ולכן המעבר מהמדבר לארץ ישראל כרוך במעבר להנהגה טבעית, שנראית לכאורה כנמוכה יותר, אך באמת אינה כזאת. גם אחרי הכניסה לארץ יתרחשו ניסים יוצאים מגדר הטבע, וזאת בעיקר במצבים של חולשה. וכך כתב הרב קוק:

הנה כשהאדם או העם בכללו עומד במצב מוסרי גבוה, אז הלא מהנהגה הטבעית שהולכת אחוזה עם סדרי החיים האנושיים, יכיר ביותר יד ד'. . . שבהתבונן האדם כי החיים הטבעיים וכל מסיבותיהם, הכל ערוכים מאת ד' ית' לתכלית הנשגב של השלמות האנושית, הנה יותר יכיר את קונו כשמספיק לו צרכיו בדברים טבעיים, שצריך ע"ז השתדלות רבה מצדו בחכמה ובדעת ובכח גופני ונפשי. . . אמנם בנפול העם ממעלתו ונשקע בהבלי החומר ואל פועל ד' לא יביט, אז בהרבותו השתדלות לא יכיר כלל יד ד' ויאמר כי ידי הושיעה לי, ולא יבא בהנהגה טבעית אל שלמותו. ע"כ היו הניסים מחוייבים ומוכרחים בתחילת הכרת דעת ד' בישראל "כי נער ישראל ואוהבהו". . . אבל בהיות העם נעלה בהכרתו, אז טוב מאד שיתרגל בהנהגה שתביא אותו להחליף כח ולעסוק בשלמות וחריצות, בהרמת קרנו בכל הפרטים החמרים והמוסריים, מפני שיוכל כבר לשאוב דעת את ד' ממקור הטבע התמידית. . . על כן במלחמת העי, שכבר היו ישראל מלומדים בניסים, ודעת ד' היתה קרובה ללבבם, היה דבר טוב ושלמות במה שעסקו הם עצמם בהצלחתם. . . אמנם בימי גדעון שירד העם פלאים במצבו הרוחני ושכח אל מושיעו, לא היתה ההנהגה הטבעית לישועתו מביאה אל המטרה, ע"כ ה' צריך למעט בהשתדלות טבעית, וכביאור הפסוק "למען לא יתפאר עלי ישראל לאמר ידי הושיעה ליי" (עין אי"ה ברכות דף ט).

ללא ספק מבחנו של האדם המאמין גדול הרבה יותר, במציאות בה אין ניסים גלויים. אולם גם אז מוטל על האדם להתבונן במציאות ובהנהגתה, ביופי הבריאה, בחוקיותו הנפלאה, ואף בדרך ההתנהלות של ההסטוריה (הרב קוק הקפיד לכתוב הסטוריה בתי "הסטוריה" כי ראה בה את המילים הסתר י-ה) ולראות בה את יד ה' ופועלו הנסתרת המחיה את כל היש.

ביום ששי - עלינו לקברו של חברנו שלמה פריימן (פיפקה) ז"ל ביום השנה למותו. קודם לכן במסגרת 'שיעורי יום ששי' הקדישה גילי שיעור לזכרו. למדנו את פרק קכ"ו בתהלים - "שיר המעלות" אותו נהוג לשיר לפני ברכת המזון. הפרק עוסק בחלום שיבת ציון שפיפקה לא רק חלם אותו, אלא זכה לממשו בגופו, בעלייתו מארגנטינה לנגב המערבי, לקיבוץ סעד.

הוא חווה על בשרו את מאמצייהם של "הזורעים בדמעה" וזכה לקצור מפרי עמלו ב"רינה". פיפקה ברוך הכשרונות וביניהם חוש לאסטטיקה - היה שותף נאמן לעשייה התברואתית בקיבוץ שנים רבות, ויש לו חלק ניכר בהפיכת המקום לבית נאה ומלבב. בהמשך, מספר עליו דודה ומשתף אותנו בזיכרונותיו האישיים - יהי זכרו ברוך!

בליל שבת - הציג בפנינו ד"ר יואב ברזלי בשיעורו, מימד חדש דרכו ניתן להבין את סיפורי התנ"ך הנקרא 'סיפורי בבואה' - מבית מדרשו של פרופ' יאיר זקוביץ'. יואב הציג בפנינו סיפורים שונים מהתנ"ך המרמזים אלו על אלו באמצעות סגנון או מרכיבים דומים ובכך חשף בפנינו את הרקע מאחורי הסיפורים והאיר אותם מזוויות מקוריות נוספות שאינן כתובות במפורש. לדוגמא: עינוייה של 'הגר המצרית' - שפחת אברהם' וגירושה למדבר והתוצאה - שעבודם ועינויים של בני ישראל במצרים ושילוחם אחר כך למדבר. מהדורה מוקדמת של 'החטא ועונשו' ובשפת הפרשנים 'מידה כנגד מידה' כתוצאה מ'חטא אבות'. הסיבה לשעבוד במצרים אשר נגזרה עוד ב'ברית בין הבתרים', אינה כתובה במפורש בשום מקום בתנ"ך, אולם נרמזת היטב בשיטה מקורית זו מסיפור גירושה של הגר על ידי אברהם וככל שנעמיק בשני הסיפורים נבחין בעוד ועוד נקודות דמיון. לאחר שנכנסנו ל'ארץ המראות' שבתנ"ך קל היה לנו יותר להבין את האמרה: 'שבעים פנים לתורה'..

בשבת - בשיעור פרשת השבוע שהעביר לנו בן ציון שקלאר, התמקדנו בסיפור לידתו של משה ונחשפנו לפן מקורי מסוג אחר של ניתוח הטקסט המקראי. גילינו פן מרתק בדמויות שבסיפור - הן אינן מוזכרות בשמן המקורי אלא רק בייחוסן: 'איש מבית לוי', 'בת לוי', 'האשה', 'אחותו', 'בת פרעה', 'הילד', 'אם הילד', 'העלמה'.. לפנינו סיפור דומם ואנונימי המסתיים בקול תרועה גדולה המכריזה על שם אחד - "משה"! בתוספת ההסבר: "כי מן המים משיתיהו..". ומהדממה הגדולה דווקא בספר ובפרשת 'שמות', נזעקת השאלה - לאן נעלמו השמות? בן ציון העלה את הסברה הנשענת על ההיבט הפסיכולוגי ולפיו בשעת הגזירה הקשה שנגזרה על עם ישראל להשליך את הזכרים ליאור, נקלעו ההורים כחלק ממנגנון ההגנה, למצב של 'ניתוק רגשי' מילדיהם וניתוק רגשי בכלל, עד לכדי אבדן הסולידריות. אמו של בן ציון שנכחה בשיעור ו'התייצבה למרחוק' בעזרת הנשים, התקדמה לחזית והוסיפה הערה מטעמה, כי השימוש במונח 'הילד' ("ותשם בה את הילד..") במקום 'בנה' - מצביע כאלף עדים על ניתוק וניכור.

ביום שני - נסעו כמה מחברינו לעיר שדרות במטרה לממש את זכותם לקבל חינם כרטיס מנוי לרכבת באחת מחמש הנקודות שנפרשו בעיר. משראו את ההמונים צובאים על שולחנות הפקידים, עברו מנקודה לנקודה ובכל אחת מהן גילו ש'קול התור נשמע בארצנו' ו..חזרו על עקבותיהם. כתבנו לעומתם, ערך ביום זה ביקור מקדים בתחנה, בשעה שהתמרקה והצטחצחה לכבוד יום המחרת במטרה לתכנן את מהלכיו.. בערב התקיים מפגש במועדון לחבר עם 'צוות תקומה' - תאום קהילה ומפעל המזון במטרה לשמוע ולהשמיע. תחילה סיפרו נחום, אירית ויוסי על הנעשה במהלך חמשת החודשים מאז הפך הקייטרינג לחברה בע"מ והשינוי הארגוני שעבר הענף.

לאחר מכן השמיע הציבור את דברו בפני הצוות שהתייחס לשאלות ורשם לפניו את ההערות, במטרה להעלות את רמת שביעות הרצון הכללית.

ביום שלישי- התקיימה חנוכת תחנת הרכבת בשדרות, במעמד ראש הממשלה ושר התחבורה בטקס רב רושם אליו הוזמנו מראש, מקורבים ואנשי ציבור אשר נבחרו מראש בדקדקנות על ידי המארגנים. לכתבנו שהתעתד אף הוא להגיע לאירוע, עלה יום קודם החשש שמא לא יורשה לסקר ולצלם את המאורע היות ולא תאם זאת מראש. האם צלח כתבנו את המשימה? האם נפגש אישית עם אנשי הפמליה? האם התנצל בפני השר על כך שבמפגשם הקודם פקפק ביכולותיו ובלוח הזמנים שהציג לציבור ולאחר מכן פיצה את השר בתצלום משותף? על כך נספר ונרחיב בשבוע הבא..

באותו הערב התקיים טקס הגמר בבית הספר לטלוויזיה, קולנוע ואמנויות- 'מעלה' שבירושלים ובו חולקו תעודות ופרסים לבוגרים. נדב לזר זכה בפרס היוקרתי ביותר – 'פרס ראש העיר לסרט עלילתי' על סרטו "חזרה". תקציר העלילה - מורה דתי לתנ"ך בן ששים, מגלה שלהקת הפאנק בה היתה אשתו חברה לפני כשלושים שנה - מתאחדת.. הדי העבר הפרוע והאיחוד המתקרב, פורצים בסערה לביתם של הזוג ומאיימים לטלטל את שלוותם, את נישואיהם ואת מעמדו של הבעל בבית הספר בו הוא מלמד ובקהילה בה הוא חי. יישר כוח לנדב לזר שכתב את התסריט וביים את הסרט והרבה מזל טוב לדני ולרותי לזר - ההורים הגאים.

הערה: לעלון המשמש בראש ובראשונה כאמצעי להעברת אינפורמציה לחברים – מצורף 'דיווח משקי' מפורט וחשוב וכן עדכון מהמרפאה אותו מומלץ לשמור במקום בולט.

יורם קימלמן

ליורי (הספר) ולארכס (עובד סיפן) אורמן
אתכם באבלכם במות אביכם
נאום אורמן ז"ל
קיבוץ סעד

נר זיכרון-

(תשס"ד)

(תשע"ג)

כ"ה טבת - יום פטירתו של חברנו רפאל (רלי) סימון ז"ל

כ"ז טבת - יום פטירתו של שמחה לוי ז"ל

זוכרים חבר – לזכרו של פיפקה, שמחה פריימן ז"ל

ביום ששי התכנסו חברים לשעור לזכרו של פיפקה ז"ל ולאחריו נערכה העלייה לקבר. גילי זיוון לימדה את המזמור מספר תהלים: "שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון.."- העוסק בחלום הגאולה. 'כאפיקים בנגב'- הזורמים לערוץ הוואדי וממלאים אותו - כך היתה עלייתו של פיפקה לסעד- לנגב. הוא וחבריו מילאו את סעד והוסיפו לה חיים.

מרים ואני, התיידדנו עם פיפקה ז"ל באופן מקרי. באחת מארוחות הצהריים הוא הצטרף אלינו לשולחן ומאז הפכנו לשלישיה קבועה. את ארוחת השבת הוא סעד אצל כמה משפחות אליהן הוזמן באורח קבע.

הביקורים בדירתו-ביתו היו חוויה מיוחדת. הדירה היתה תמיד מסודרת ומדי פעם היה בונה או מרכיב מחלקים, קישוט נוסף לחדרו. עברו הבית היה מקודש, אם זה ביתו הפרטי ואם זה ביתו-קיבוצו.

בסעד היה תברואן בעל רשיון ממשלתי. הוא נדרש לכך בגלל השימוש בחומרים רעלים. תמיד נענה לעזרת החברים בכדי לטפל במזיקים ובחיות הקטנות שבדירות ובסביבתן. אולם בראש מעייניו היתה הדאגה למראה הקיבוץ וחזותו הציבורית.

ימי חמישי-ששי היו בעבורו ימי קודש לטיפול בסביבת האשפתונים וניקוייה. לפני כל שבת וחג הבריק וצחצח את ביתו המשותף- הקבוץ ממש כשם שהבריק את ביתו. –יהי זכרו ברוך!

דף להבי – דף

שמחה לוי ז"ל – שנה לפטירתו

ביום שני, כ"ז טבת, 30.12.13 במלאת שנה לפטירתו של שמחה לוי ז"ל נקיים אזכרה לזכרו.

16:00 בבית העלמין

16:30 תפילת מנחה במועדון לחבר

16:45 התכנסות משפחה וחברים במועדון לחבר

17:00 לימוד לזכרו:

דברים מעולם המדע: ד"ר אהוד דפני מבוא למגורפיה ממוחשבת CT ותרומתו של שמחה ז"ל לתחום.

דברים מעולם התורה: התבוננות בספר שמות נעמי פרץ- נכדתו.

הצבור מוזמן

המשפחה

מסיבת ראש חודש שבט

הנכם מוזמנים למסיבת ראש חודש.

המסיבה תתקיים אי"ה, ביום חמישי א' בשבט (2.1.2014)

בשעה 17:30 במועדון לחבר

התכנית:

במסיבה זו תתארח אצלנו הסופרת מרגלית קוטב שתספר על ספרה האחרון: "פומלו ועוד סיפורים".
הספר עוסק בזיכרונות ילדותה של מרגלית בשכונת עולים, בפאתי המושבה רחובות, המוקפת בפרדסים ובגינות הירק. מרגלית קוטב (גיסתה של חגית גולן) עסקה שנים רבות בהוראה. היום היא כותבת ספרים ומכינה תכניות לימודים מטעם משרד החינוך והתרבות.

נשמח לראותכם! המועדון פתוח לכל הגילאים..

ווצת ותיקים - ברוריה טוכן וחנהלה ברט

תפילת מנחה וצרכיית בבית המדרש - 'מקדש מצ' חיסכון ותוצאת נכסאים

בתקופה האחרונה היו אלינו פניות ישקר להתפלל בבית הכנסת' במנחה קטנה ובערבית מאוחרת. כידוע במניינים אלו כמות המתפללים במנחה קטנה ובערבית המאוחרת היא בין 20 ל-40 מתפללים.
בבדיקה שערכנו לגבי עלויות החשמל בין חימום/ קירור בית הכנסת לבין חימום/ קירור בית המדרש ראינו שהפער הוא באלפי שקלים לשנה לטובת תפילה בבית מדרש.
כמו כן מאחר שלומדים בבית המדרש החימום הוא ברצף לתפילה ולימוד וכך הוא יעיל לשתי המטרות. ע"כ החל מיום א' הקרוב למחרת פרשת וארא, אנחנו עוברים להתפלל במניינים אלו בבית מדרש.
אנו מבקשים מהמתפללים להיכנס פנימה כדי שלמאחרים יהיה גם מקום להתפלל. סידורי תפילה עלינו. נשמח לשמוע את תגובות הציבור לאחר חודשיים של הרצת הנושא.

בני ונחום

תזכורת..

כנס 'ערכי תורה ועבודה' והגשמתם בהתיישבות "בארות בנגב"
יתקיים בקיבוץ עלומים ביום חמישי, כ"ב שבט תשע"ד, 23/01/2014

ללא אלה ולליפא אהרנ' ולכל המשפחה

מלא טוב להולדת הנין

נכד להדסה ולראי אהרנ', בן לנאה ולדניאל קידר

רכבת ארוכה

במהלך שלש השנים האחרונות, נהגנו, אבי – אדו, אחי – דוד ואנוכי, לצאת לטיולים קצרים באזור: מיד-מרדכי ועד נתיבות. וזאת לדעת כי אבינו, חובב רכבות מושבע הוא. ולא רק רכבות, כי אם גם כל מיני סוגי תשתיות – החל במבנים, דרך כבישים, גשרים, מנהרות, מסילות רכבת וכדומה.

בשנים אלו נבנה קטע מסילת הרכבת שתוביל בסופו של דבר לבאר שבע. נהגנו להצטייד בביגוד הולם: נעלי בטיחות, אפוד זוהר וקסדת בטיחות, והגענו לאתרים שבהם היתה פעילות.

כך ראינו את יציאת הגשר הגדול מעל "נהר הבהו" באזור נתיבות, את הנחת פסי הרכבת באזור גשר תקומה, את חפירת התמיכות לקיר המגן באזור ניר עם וגולת הכותרת – בניית "הגשר הזוחל" באזור ארז. גשר זה נבנה בצורה ייחודית: לאחר שהעמודים עליהם מונח הגשר נבנו, החלה בניית הגשר בצד אחד, כאשר, לאחר בניית חלק אחד, דחפו אותו קדימה ובנו במקומו חלק נוסף. אזי דחפו את שני החלקים יחד ובנו שוב באותו מקום את החלק השלישי, וחוזר חלילה. כך זחל הגשר קדימה על גבי העמודים המוכנים. תאמנו מראש עם מנהל העבודה את הגעתנו בזמן "הדחיפה" (דבר שקרה פעם בשבועיים).

ביום גשום וקר, מצוידים בביגוד מלא ובמעילים וכפפות, הגענו לגשר. נכנסנו למקום בו נמצאות הבוכנות ההידראוליות, ושם המתין לנו יהודי רוסי גדול ממדים, ובעברית רהוטה הסביר לנו מה הולך לקרות. מה שהוא לא לקח בחשבון היתה התקלה שקרתה באחד העמודים, אך לאחר שהוא "שם יד" נפתרה התקלה, ואנו חזינו בפלא.

עקבנו גם אחרי בנית התחנה החדשה בשדרות, עוד מהשלבים שלא ניתן היה להבין איך בדיוק היא תיראה, ועד שלבי הסיום בימים האחרונים. לכן הרגשנו קצת "בעלי בתים" על הפרויקט, ובקשנו מהנהלת רכבת ישראל שיזמינו אותנו לטקס פתיחת התחנה שנערך השבוע, בהשתתפות ראש הממשלה.

מה רבה היתה אכזבתנו כאשר קבלנו תשובה שלילית לבקשתנו, בתואנה שכאשר ראש הממשלה משתתף, יש סכנה לבטחונו אם ישתתפו גם אזרחים בטקס. עד כמה שהבנתי מאבי בן התשעים ושלוש, לא היו לו מחשבות זדוניות כלפי ראש הממשלה...

מילא, בעוד שנה, אי"ה, תפתח תחנת הרכבת בנתיבות ואז ננסה שוב את מזלנו... מובן שאנו מתכננים נסיעת בכורה לת"א בזמן הקרוב – לאחר שניווכח שהכל תקין, והגשרים איתנים גם כאשר עוברת עליהם רכבת מלאה בנוסעים.

בינתיים, בימים אלו ממש, חונך אבי את פרויקט הרכבת החשמלית המיניאטורית, אותה בנה בחודשים האחרונים. הפרויקט כולל שלוש מסילות מעגליות עם הסתעפויות שונות ורמזורים. משולבות בו רכבת נוסעים ורכבת משא וכמובן תחנת רכבת.

כיאה לפרויקט כזה הממוקם בעוטף עזה, הוא נבנה כולו בתוך הממ"ד והוא ממוגן לא פחות טוב מתחנת הרכבת בשדרות.

לחנוכת הפרויקט, מוזמן גם ראש הממשלה..

רציון ..תפ

כפי שנחום הזכיר בעלון הקודם, נערכה שיחה עם הצעירים על ידי נחום ומיכל אחיטוב. רצינו לשתף אתכם בנושא המרכזי שהועלה על ידינו.

נחום ציפה לשיחה הנוגעת לבעיות ותלונות שוטפות אולם מהר מאוד התגלגלה השיחה אל נושא מרכזי בחיינו כקיבוץ דתי.

הרגשנו שיש נושא שלא מדברים עליו, אבל אין מה לעשות הוא נוגע כמעט לכל משפחה בקיבוץ.

מה בעצם קורה אתנו בני הקיבוץ שהחליטו שלא ללכת בדרך הוריהם ואינם דתיים, ומצד שני זהו ביתנו, ואנו בשלב של יציאה לחיים.

חובה לציין שאנו מאוד אוהבים את הקיבוץ ואת הקהילה ומכל הלב: **אנו מרגישים פה הכי בבית.**

במהלך השיחה עלו הרבה רעיונות ודעות.

הרעיון המרכזי הוא להפוך ל'קיבוץ מעורב'. אנו מבינים שזה נשמע גדול, מפחיד ומורכב והשאלה היא איך מיישמים זאת לטובת כולנו. ברור לי שהורים ישמחו לגור בקרבת ילדיהם.

מסיבה זאת, חשוב לי מאד לשמוע את דעתם של חברי הקיבוץ ואנשי הקהילה, כי מהלך שכזה יכול לבוא רק מאנשי הקהילה עצמה ולא משום מקום אחר.

שבת שלום לכולם..

דורון ג'נזברג

לשרה רבלין מזל טוב כפוף להולדת הנינות:

נכדה לאסר צ"ה ורותי תבדל"א רבלין

בת לאציון ולדורו רבלין

ונכדה אחיה ולגי רזנפלד

בת לשלומית ולגה רזנפלד

למרתלית ואישראל שריד ולכל המשפחה

מזל טוב להולדת הנין

בן לאציון ולברוק גביא, נכד אחיה ולברק

תורת הדמוקרטיה הקיבוצית

קליטת חברים חדשים בקבוץ תלויה בהכרח בהתאמת המועמדים לאורח חיינו. אולי מותר לחלק את ההתאמה לשלושה תחומים: **חברה, דת וכלכלה.**

החברה הקיבוצית דורשת מידה מזערית של מעורבות: אין לנו עניין בחברים, אשר כל עולמם במכשירים האלקטרוניים בביתם ואינם מדברים עם הזולת מחוץ לביתם: אמירת שלום, השתתפות בתהליכים או באירועים, פגישות אקראיות במרחב הציבורי.

ה'דת' מחייבת אותנו אף היא בהשתתפות מסוימת בטקסים ובתפלות. האם די שחבר בא לתפלות שבת? האם מצפים מכל חבר השתתפות פעילה בתפלה (חזן, גבאי וכד') או בשיעורים? או שמא תנאי הסף שלנו מאפשרים גם ישיבה בצד כינוסע חינוך?

הכלכלה מחייבת את הקיבוץ להיות אכזרי כלפי מי שאיננו סוגר את החודש בקלות. בעצם זהו התנאי הקשה היחיד לקבלה: הרי כל יתר התנאים תלויים במועמד עצמו (אם ירצה יקיים מצוות וכד'). ופירושו שאין כניסה לעניים! וצריך עיון גדול.

ולענין ה'דברות' שהזכירו חגית ומתניה רפל -

א' אורח חיים דתי על פי מסורת ישראל, ברוח תנועת הקיבוץ הדתי:

למרות עשרות שנות מגורים בקיבוץ, קשה לקבל שיש אורח חיים דתי מיוחד לחברי הקבוץ הדתי. אדרבה, בקבוצים שלנו ההגון הדתי גדול. ולצד המתהדרים בפיאות, ניתן למצא כפות 'אסימון'.

ב' אורח חיים שיויוני לגברים ונשים כאחד:

גם ביטוי זה איננו ברור כלל: קשה להאמין שיש בביטוי כוונה למשהו שונה מן המקובל בחברה הדתית-ציונית מחוץ לקבוץ.

ג' חברה מעורבת וצנועה:

דא עקא. מן הסתם, 'מעורבת' היא להוציא את הסגנון החרדי והחרד"לי, שאינם מוכנים לשבת יחדיו בשיעור או בשמחות וכד'.

אך 'צנועה'? האם הכוונה להתריע נגד הלבוש הקלוקל המצוי אף אצלנו לא מעט (בעיקר בקיץ)? או נגד בריכה מעורבת?

ד' חשיבות... חברים השותפים להשקפת עולמו וחשים הזדהות עם דרכו:

האם ניתן להגדיר דבר כזה? האם נכפה דעות על החברים? שמא מי שמצביע למפלגה מסוימת פסול לבוא בקהל? נראה כי לאדם המצטרף לקבוץ אין כל כוונה להיות ולחשוב 'כמו כולם'. וד"ל.

זה כל כוחו של הקבוץ! כי אנחנו מצליחים להתאחד עם שכנינו למרות הבדלי השקפה והבדלי מנהגים וכד'. אנחנו קמים בבוקר ואומרים שלום לכל הנפגש בדרכנו, בלי מעמד מיוחד למי שמרויח יותר, בלי כבוד יתר למי שתפקידו 'רם', ובלי משוא פנים למי שמתמר להיות יותר קדוש'.

בפתח תכנית המשק לשנת 2014

לחברי המשק שלום וברכה, הפעם זה הולך להיות קצת ארוך. עמכם הסליחה, וכמובן אפשר להפסיק באמצע. בכותבי שורות אלו כפתח דבר לשנת עבודה 2014, עולה בזיכרוני, כי בעצם רק במחציתה של עונת 2013, כלומר לפני חצי שנה בערך, עלה על פני אולי פעם ראשונה צל של חיוך.

עונת 2012 תיזכר עוד הרבה שנים כעונה הקשה ביותר שחווה קיבוץ סעד, לפחות בימי שירותי כמרכז משק. צבר של אירועים ותופעות חריגות טלטלו את ענפי המשק ושחקו את רמת ההכנסות ושורת הרווח עד למאוד. ענף הגזר סיים את השנה ההיא בהפסד. גם בחממת סעד אסף עברה עלינו עונה חקלאית מאוד בעייתית. מספר הבצלים הראויים לשיווק נפלו ב- 25% מהיבול לו צפינו, דבר שהביא כמובן לשחיקה משמעותית בהכנסות. ברפת, ענף המציג במהלך שנים רבות חוסן ויציבות, התמוטטו אחווי התעברות, והיו נמוכים ביותר הן בעדר הפרות הבוגרות והן אצל העגלות, נזק כלכלי גדול. בשנת 2012, אף ביצועי ענף גידולי השדה נפלו מהמתוכנן בעיקר בגידול ושיווק תפוזים לשוק המקומי ולייצוא, וכן בשל בעיות איכות בחלקות גזר שאילצונו להשמידן. לכן, כאשר ראינו את התוצאות העסקיות של הענפים לקראת הוצאת הדוח החצי שנתי של עונת 2013, אפשר היה לקחת נשימה קלה של נחת ולחוש טיפה של רווחה.

היום, כאשר אנו ניצבים לקראת הסיכום התמחירי של ענפי המשק, ואת הביצועים התפעוליים אנו יודעים בסדרי גודל, ניתן לומר כי עונת 2013 תהא מבורכת. אין סיבה לתופים ומחולות, אך יש אפשרות לציין בסיפוק כי בעזרת השם, בתוספת קצת מזל ובעבודה קשה, באנו על גמולנו בצנעה ובענווה.

בשנים הקרובות נמשיך להידרש ולהתמודד עם אתגרים מאוד לא פשוטים. מהלך השינוי שעברנו, מפנה חלק מאוד נכבד מן המאמצים של הגופים המנהלים, להעמקה ולהרחבה של רמת הביטחון הכלכלי של החבר. אנו מאמינים כי הצלחת הפעולות שאנו נוקטים בהן יקרבו אותנו מאוד להשגת ביסוס וחיזוקו של המשק, הקהילה, ובראש וראשונה את הבטחת ביטחוננו האישי של כל חבר וחבר.

משימות ומהלכים עיקריים משק וקהילה

- אישור תכנית אב ותב"ע חדשה לסעד הכוללת: מגורים, מבני קהילה ומשק, כבישים, דרכים וחניות.
- הכנת תשתיות לצורך קליטת משפחות של חברים חדשים.
- התאמת תכנית האב הפיננסית למקורות ולשימושים.
- המשך תהליך צמצום חוב הקיבוץ לחבריו.
- התקדמות בפרויקט שיוך דירות.
- כניסה להליך שיוך הון.
- המשך המאבק להגדלת מספר הנחלות ומכסת המים של סעד.
- העמקת קשרי הגומלין בין הקייטרינג לקהילה.

משק

- קידום החלטה על הקמת מפעל גזר חדש.
- הקמה של פרויקט חשמל סולרי על גגות מבני המשק.
- בחינה של ייצור חשמל סולרי על הקרקע.
- השלמת הרישיונות וההיתרים למתקן הקומפוסט, והקמתו.
- פתרון של קבלת מי שפד"ן בלחץ מתאים.
- העתקת מגורי תאילנדים למתחם חדש ופינוי השטח לטובת מגורי חברים בארץ הצבי.
- הקמת חברה של מחלק חשמל היסטורי.
- עמידה ביעדים ובמטרות של תכנית המשק האתגרית שעיצבנו.

גד"ש

במהלך עונת 2009/2010 התחלנו לפעול בשטחי ברור חיל. הפעלת הצוותים הולכת ומשתפרת. את התוצאות החקלאיות והעסקיות של העונה ממשבצת ברור חיל אפשר להגדיר כטובות והן מצביעות על המשך השיפור ההולך ונמשך בברור חיל. אין הדבר אומר כי לא יהיו לנו קשיים בהמשך הדרך, אך אנו בהחלט בכיוון נכון. עדיין איננו מפיקים את המיטב מאיחוד הפעילות החקלאית הזו ועדיין קיימים קשיים של הכרות ולמידה בהיבטים האגרו טכניים. אנו תקווה כי נמשיך ונשתפר, ונדע להפיק משותפות זו את אשר ציפינו ממנה. כחלק מהכוונת הנהלת המשק, הקימונו במהלך 2012 לגד"ש דירקטוריון ובמהלך 2013 נכנסנו לניתוח ולימוד אסטרטגיים במטרה לצפות קדימה ולתכנן את כיווני ההתפתחות והצמיחה העתידיים של הענף. עיקרי המהלכים שבהם בכוונתנו להתמקד גם בעונת 2014 הם:

1. **העמקה והרחבה של פעילות השבחת הביצועים בתחום הגזר.** בפעילות זו אנו עוסקים באינטנסיביות רבה מאוד במסגרת מנהלת הגזר ובעזרת הצוות המקצועי שהוקם לפעול בתחום. אנו משקיעים מחשבה, מאמצים ודמים רבים מאוד על מנת להשיא את רמת היבולים בחלקות הגזר. במקביל אנו שמים דגש על מהלכי שיפור ברמת האיכות של התוצרת המגיעה מן השדה אל המפעל.
2. **כניסה לגידול נוסף שיהווה נדבך מרכזי נוסף בין גידולי הענף-** הכוונה להכניס גידול מתאים לגד"ש סעד, שבתוך פרק זמן סביר יעמוד על היקף של 15% מעסקי הענף. לא עוד אחד מהגידולים שעוסקים בו כמענה למחזור הזרעים, אלא גידול מרכזי ומהותי בענף. לאחר בחינה מקיפה ורחבה סימנו את גידול החוחובה כגידול המתאים למשימה. בכוונתנו להגיע תוך פרק זמן של שלוש שנים למסגרת של 1,500 דונם נטועים בחוחובה. יש בדעתנו לפזר את החוחובה בשלושה אתרים. 850 ד' בנחביר (אנו מנסים להשיג מסגרת של מכסת מים מליחים), 250 ד' בשטחי ברור חיל, ובמשבצת סעד 350 ד'.
3. **פיתוח של החווה האורגנית בשרשרת-** בימים אלו עוסק הצוות בבחינה מעמיקה יותר של התחום האורגני כהמשך לתוצאות שקיבלנו במהלך הבחינה האסטרטגית. הכוונה לוודא האם זהו אכן כיוון שנכון וראוי להעמיק, ואם כן באיזה דרך ובאלו גידולים.
4. **כניסה למו"פ בתחום הגידולים-** הקצבנו חלקה של 100 דונם, משאבי מים וארז חן ירכזו הגידולים.
5. **העמקת ההתייעלות הענפית-** בתחום זה אנו מתכוונים להיכנס למהלכי בחינה של דרכים ליעול בענף.

פה לדעתי המקום לציין כי במהלך השנים האחרונות צמח הגד"ש משטח של כ – 11,000 ד' לקרוב ל 20,000 ד'. הגזר צמח מהיקף מזרע של כ – 1,000 ד' עד 4,000 ד', גידול תפוא"א גדל מסביבות 800 ד' והגיע להיקף שטחים של 2,500 ד', ומזרעי החיטה הוכפלו ועומדים היום על כ – 11,000 ד'. צי הכלים והטרקטורים גדל והתרחב. נרכש ציוד ההשקיה לשטחים החדשים/ישנים. בנים וחברים צעירים נכנסו לעבוד בשיתוף עם צוותי הענף הוותיקים (כולל חבריה ממשקי הסביבה).

יעדי התכנית העסקית שעיצבנו לעונת 2014 מציבים אתגרים גדולים מאוד לענף. נקווה כי נוכל לעמוד בהם ואולי אף לשפר במעט.

מכון הגזר

לאחר סיום של שתי עונות קשות במיוחד, 2012/2011, נראה כי במהלך שנת 2013, ביצועי הענף החלו לעלות חזרה על פסים של רווחיות. הביקוש והמחיר של התוצרת השנה, וכן שיפור מסויים באיכות הגזר היו מרכיב חשוב בתוצאות העסקיות של השנה.

איננו תמימים לחשוב כי רק בזכותה של מנהלת הגזר בלבד חל השינוי. אך היה לה מקום חשוב בהחלט. המנהלת הוקמה תחת הגדרת משימה לנסות "להחזיר עטרה ליושנה" בקצב הנכון והמהיר האפשרי. לשם כך היא קיבלה מנדט רחב למדי "להפוך כל אבן" בכל מה שנכנס תחת הכותרת "גזר בסעד" ולנסות להמריא מחדש עם פעילות הגזר למקומה הטבעי במערכת ההכנסות והרווח של סעד.

ואכן, דברים ונושאים לא מעטים טופלו ומטופלים עדיין במנהלת. ואפשר לראות ניצנים של שיפור בתפוקות המכון, בהקמת מערכת אבטחה ובקרת איכות, הטמעת תקן BRC, תקן מזון אנגלי שהולך ונדרש בשוקי היצוא, הסדרת תנאי העסקת עובדים ועוד.

שנת 2013 הייתה השנה בה סיימנו את שיתוף הפעולה שלנו עם גזר דורות ועם המשווק עמי בן דרור. שיתוף פעולה זה, שנמשך מספר שנים, הצליח לפתוח שוק לא קטן בצפון אמריקה, וכן התחלות גם בשוק האירופי. בשל חילוקי דעות שלא ניתן לגשר עליהן, נאלצנו להיפרד עם סיום עונת 2013.

כחלופה פתחתנו אפיקי שיווק אלטרטיביים עם חברת השיווק מהדרין. מזה מספר שנים אנו כבר אנו עובדים עם מהדרין בשוק הרוסי בהיקף של כ – 75% מהכמות שאנו משווקים שם. ממש בימים אלו סיימנו את הקמתה של חברת שיווק משותפת לשוק הצפון אמריקאי. כמו כן, פתחנו בפעילות שיווקית משותפת בפלחים אחדים מהשוק המערב אירופאי.

כמידי שנה, במהלך "הפגרה" בין העונות (חודשים אוגוסט – נובמבר) ביצענו את ההשקעות שתכננו בשדרוגן של מערכות המיון והאריזה. נקווה כי עם סיומה של השקעה זו, יוכל המתקן לטפל בתפוקות של כ- 300 טון ויותר ביום (כאשר הגזר מהשדה הוא באיכות גבוהה) תוך מתן מענה למגוון סוגי אריזה על פי דרישות הלקוח. גם בשדה השקענו מאמצים גדולים והכנו תכנית מזרע שתיתן מענה הולם לתוכניות השיווק. בתחום בריאות הגזר ואיכות התוצרת נעשתה עבודה גדולה (שטרם הסתיימה) בשיתוף הצוות של הגנת הצומח, ונקווה כי מאמצינו אכן יישאו פרי.

השנים האחרונות מתאפיינות בעליה על מסלול הצמיחה בכל הנוגע לשטחי המזרע, וכיום אני עומדים על קרוב ל 4,000 ד' לעונה הקרובה, ועל כמות גזר המתוכנן לשווק - 33 אלף טון, מתוכם כ – 70% יצוא.

מנהלת הגזר המליצה על הקמת מנהלת פרויקט, צוות שאושר בהנהלת המשק. צוות זה פועל במהלך השנה האחרונה במטרה לאפיין את מפעל הגזר החדש שיוקם בסעד, ידע לנתח את העלויות של הקמתו בשיעור מקורב מאוד, וכן יגיש תכנית עסקית להצדקת ההשקעה.

את הצוות מנהל דני ברט, ועל חבריו נמנים: ינקוש, אהרליה, אוריאל, שני מהנדסים חיצוניים שאחר מהם מונה למהנדס הפרויקט ועבדכם הנאמן. כמובן שבמהלך הלימוד, אנו משתפים אנשי מקצוע מדיסציפלינות שונות

הרלוונטיות לתחום. אנו מאמינים כי בסוף ינואר, אולי תחילת חודש פברואר, נוכל להגיש להנהלת המשק ולאחר מכן לאסיפה את המלצתנו בתיק מפעל מסודר.

חממות "סעד – אסף"

אמריליס: שנת 2013 התאפיינה בהמשך ביקוש טוב לבצלים בכלל ולבצלים שלנו בפרט. אנו עושים מאמצים להיכנס לנישות של מכירה עם גמישות גבוהה למחיר (Mail Orders Companies) כדי לפדות מחירים גבוהים יותר. תכנית הטיפול שלנו משחררת מספר זנים חדשים בכל שנה וגם זה מסייע בידינו להעלות את המחיר הממוצע לבצל. מבחינה חקלאית העונה הקודמת הייתה בינונית ולא הצלחנו למצות את פוטנציאל הגידול הקיים. מאידך, איכות הבצלים הייתה גבוהה מאוד וזאת השנה הראשונה שלא קיבלנו כלל תלונות איכות ובקשות לזיכויים. כל זה ובהתחשב בשער הדולר הנמוך גרם לכך שגם מבחינה כספית זאת תהיה שנה בינונית. נצטרך להשקיע מאמצי שיווק גדולים בתקופת החורף היות ולשנה הבאה יש לנו תוספת של כ 600,000 בצלים לשוק הכוללים את ההגדלה בתאילנד ובסעד.

קנה: שוק הקנה לריזומים יציב ואני לא רואה צמיחה חזקה בתחום זה. מאידך שוק הקנות מתרבויות רקמה מתאפיין בדרישה גבוהה ומשם נראה לי שתבוא הצמיחה שלנו בשנים הבאות. כיוון שהשכלנו לזהות את הנישה הזאת לפני כארבע שנים ולבנות מערכת ייצור ושיווק לתרבויות אנחנו היום בלעדיים בשוק הזה וצומחים במכפלות משנה לשנה. בשנת 2013/4 נשוק כ 100,000 תרבויות ללקוחות סביב הגלובוס ובשנה הבאה נראה לנו שנוכל לפחות להכפיל את הכמויות.

זרעים: לאחר חודשים של התנצחות עם הזרע על מחיר הזרעים, הגענו אתם להבנה ולהעלאת מחירים בהתאם למה שרצינו. העלאה זאת חלה ממזרע סתיו 2013. אני מקווה שעם השיפור הזה במחירים נוכל לשוב ולהראות רווחיות סבירה בענף הזה. בשני המחזורים האחרונים, כתוצאה ממחסור חמור בעובדים לא מילאנו את כל החממות, ובעצם אנחנו לא מנצלים את כל התשתיות שלנו. בהתאם לכך נכנסנו למהלך של קליטת עובדות ישראליות לעבודה בזרעים ואנחנו מקווים שנוכל לייצב אצלנו קבוצה של 5-7 בנות שיעבדו אצלנו כל השנה.

תאילנד: בשנת 2012 שיווקנו כ 120,000 בצלים מתאילנד, בשנת 2013 שיווקנו כ 230,000 בצלים ובשנה הבאה מתוכנן שיווק של כ 380,000 בצלים. ככלל, הבצלים מתאילנד מתקבלים טוב בשוק ונראה לנו שיש אופק לגידול בכמויות באופן משמעותי. הבעיה העיקרית שלנו עם הגידול בתאילנד הוא התאמת זנים. היום אנחנו בעצם מגדלים שם 2-3 זנים שנקלטו טוב מבחינה חקלאית. שאר הזנים שהבאנו לשם בתחילה לא ממש מתאימים ואנחנו עורכים תצפיות גידול לזנים נוספים שרובם מתוכנית הטיפול שלנו. ראוי לציין, שהשותפים התאילנדים שלנו (Ladda Group) משתפים פעולה ומשדרים על אותו גל שלנו. ימים יגידו אם זאת הייתה בחירה מוצלחת או לא.

רפת

תקופה מאוד קשה עברה על צוות העובדים. בשנת 2012 וכן תחילתה של שנת 2013, חלה "התרסקות", "מפולת" ו/או כל הגדרה אחרת שתאפיין את רמת הפריון הנמוכה של הפרות, העגלות והמבכירות. לאחר הליך לימוד ובחינה לא קצר, עלה הצוות, בעזרת שיתוף פעולה עם רפתנים באיזור ואנשי מקצוע, על הגורם לתקלה – ביצועים ירודים של המזריע, ובשל סיבות של צינעת הפרט לא נפרטן על הכתב. במהלך שנת 2013, לאחר החלפתו של המזריע, החלו הפרות בעדר להכנס להריון באופן שאינו שונה ממה שהיינו רגילים, והצבע החל לחזור לפניהם של חברי הצוות. הנזק המצטבר של אירוע זה עומד על מאות אלפי שקל, ואנו מנסים היום לפעול במשותף עם רפתנים נוספים באיזור, לדאוג לקבלת פיצויים הולמים. על אף זאת, נראה כי אנו נצליח לעמוד ביעדי התכנית הן בהיבטים התפעוליים והן ביעדים העסקיים.

בנוסף לכך, בימים אלו אנו בוחנים את ההשלכות האפשריות של מתווה לוקר על משק החלב בארץ. מספר יצרנים קטנים ובנוניים פדו את מכסת החלב שלהם בכסף ונטשו את הענף. המחסור בהיצע החלב לעומת הביקוש הצומח, הולך וגדל. גם בשנת 2014 צפוי כי יצרנים מושביים קטנים ימשיכו ויצאו מן הענף, והמחסור בחלב בארץ ימשיך ויגדל. מתוך כך, אנו מסיקים כי יאפשרו ליצרנים הקיבוציים הגדולים לחרוג ממכסותיהם (נראה כי גם השנה יוסיפו לנו כ- 57 אלף ליטר למכסתנו) וזאת כנגד גמול של 90% - 80% ממחיר המטרה. היצרנים הגדולים והיעילים יודעים להשאיר שולי רווח צנועים גם במחיר כזה של הליטר. אי לכך, אנו עורכים תכנונים ותכניות של מודלים שונים להגדלת הרפת שלנו כבר בשנת 2014, ולהמשיך בכיוון זה בהדרגה גם בשנים הקרובות. כאשר יהיו בידינו יותר נתונים נביא לאישורו של המהלך בדרכים המקובלות.

מטע

במהלך השנתיים האחרונות, השקענו ברכישת שני אפרונים חדשים, וכיום ברשותנו 6 כלים לעבודות בגובה. בתחום כוח האדם הזמני הצלחנו לייצב (יחסית) את הענף על 4 – 3 עובדים זרים. לצוות הקבוע הצטרף מתיה יקותיאל ונקלט באופן מוצלח מאוד.

מטע האבוקדו של סעד כיום, הולך וצובר חלקות רבות יותר אשר מצטרפות להנבה. בשנתיים הקרובות תחלופנה שנות ה'נטע רבעי' לכול חלקות המטע, ורוב החלקות יניבו לסרוגין ניבה מלאה. לאחר מהלך רב שנים אנו חושבים כי הגענו להרכב של זנים טוב, הרכב העונה לדרישות שוק היצוא והשוק המקומי, הן בשילוב של הרכב הזנים והן בתקופות השיווק לאורך רוב חודשי השנה.

לזנים השחורים, האס, הניר והאורית, ישנה תקופת עדנה ברמת הביקוש והמחיר בשוקי חו"ל. והזנים הירוקים מיועדים בעיקר לשוק המקומי.

היעד של הענף הוא להמשיך ולהתמקצע בטיפול במטע ולנסות להגיע לממוצע יבול רב שנתי של 2.0 טון/דונם (כיום אנו עומדים מעל ממוצע 1.5 טון/דונם). אם נשיג את היעד הכמותי/חקלאי ומחירי הפרי יהיו סבירים, נוכל לצפות בעתיד לפריחת הענף.

פרדס

שינויים רבים חלים בענף ההדרים בארץ ובעולם. על מנת לנסות ולתת מענה הולם לאתגר, ביצענו בשנת 2009 מהלך בו הכפפנו את ענף ההדרים תחת ניהולו של צוות המטע, והפכנו לענף אחד. בד בבד טיפלנו בשינוי הרכב הזנים בהשוואה לדרישות השוק והלקוחות. נעקרו הזנים שלאורך תקופה ארוכה לא היו רווחיים בלשון המעטה. במהלך שנת 2012 החלטנו לעקור את חלקת הטופז. בחלק מן השטחים שנעקרו, נטענו זני קליפים – האור והאודם, וחלק מהם עבר לגד"ש. בעונת 2013 עמד הפרדס על כ- 155 דונם, אשר רובם נמצא עדיין בתקופת ה'נטע רבעי'. חלקות אלו יעלו בהדרגה מידי שנה ברמת היבול, עד לניבה מלאה בעונת 2015. חלקות הלימון ממשיכות לתפקד על גבול האיזון. הרווח לקוב מים קרוב לאפס. אנו שוקלים לבצע עקירה של זן זה. הצוות ימשיך ויפעל במהלך 2014 להשקיע מאמצים, להשביח ולשדרג את הפרדס הבוגר והצעיר ולהביאו לתנובת יבולי ברכה.

לולי הרבייה והפטם

במהלך שנת 2012, כולל תחילת 2013, ניהלנו משא ומתן מול גורמים שונים בענף הלול במטרה לשפר את יכולותינו להישרדות ולרווח. יש לזכור כי רמת אי הוודאות במשק העוף בארץ גדולה ביותר. "בסופו של יום", הגענו להסכמות עם חברת "בראון בע"מ". ההסכמות כוללות את הספקת הפרגיות לחוות הרבייה, את קליטת ביצי הרבייה למדגרה, את הספקת האפרוחים לחוות הפטם, וכן את הספקת התערובת לשתי

החוות. ההסכם משפר מדדים כלכליים לשני הלולים שלנו גם יחד, מבטיח גודל להקות רבייה קבוע ומספר אפרוחים ומדגרים קבועים לפיטום למשך תקופה של חמש שנים.

המגמה שבה ניסינו בעבר לייעל ולהשיא את רמת האפקטיביות של חוות הפיטום ע"י הוספת מדגר שישי ושביעי לכל שנת עבודה, ירדה מן הפרק עקב מדיניות הצמצום של מועצת הלול. הלוואי שנוכל להמשיך ולגדל חמישה מדגרים בשנת 2014.

ביצענו את ההשקעה המינימלית הנדרשת על מנת לקבל רישיון עסק. במהלך שנת 2013, עלה מחיר המטרה והתייצב (בינתיים) על 86% ממחיר מטרה. ברמת פדיון זו על הפטם, אפשרי בהחלט להביא רווח ואפילו נאה, וזאת כאשר הביצועים התפעוליים טובים. מקווים כי פעילות שתי החוות בעונת 2014, תביא לנו ברכה. עם זאת, צריך לזכור כי לולי הפטם שלנו מאוד ישנים, ועל השטח שהם ניצבים, קיים תכנון של הפיכתו ליעוד מגורים בעתיד הלא מאוד רחוק.

פופלי

ברבעון הראשון שנת 2013 עדיין סבלנו ממחירי קניית פופקורן במחיר גבוה שנה וחצי קודם לכן. אך במהלך השנה הצלחנו להתאזן ואף להרוויח. לאחר שנים רבות של הפעלת החנות בפופלי, הגענו להחלטה כי טובה לא תצמח לנו ממנה והחלטנו לסוגרה. כמו כן נפלה החלטה להרחיב את חוליות שרשרת הערך בענף, ולבצע בבית את הניפוי, המיון, האריזה והאיכסון של הפופקורן. החלטנו על השקעה בגובה של 1.5 מ"ש"ח לבניית מתקן מתאים. את המיכון רוכשים בתורקיה, וכן בונים סככה לאיכסון התוצרת הארוזה.

דגשים עקריים לשנת 2014:

1. הפופקורן ימשיך להיות "סוס העבודה" העקרי של פופלי והתוכנית לגדול ולהגיע אל מעל 850 טון.
2. סגירת חנות מזון בעלי חיים.
3. בניית מפעל חדש באיזור מבני משק (ליד בריכות שלמון ז"ל).
4. את הניהול של הענף ינהל יואב פרנקל אשר יחליף את אורן צרפתי - בהצלחה לכולנו.

קייטרינג סעד

החל מחודש אוגוסט, עברה פעילות הקייטרינג של סעד מן הקהילה לרשות ולאחריות התחום העסקי. לאור התוצאות העסקיות הירודות של העסק הקיים, לא יכולנו להמשיך לפעול במסגרתו וסגרנו את פעילותו, וכל העובדים בעסק פוטרו.

בהמשך הבאנו שותף מקצועי מתחום ההסעדה – יוסי סוסנה, והקמנו עמו שותפות עסקית בחלוקה של 80/20, "שותפות סעד קייטרינג בע"מ". רק חלק מן העובדים בעסק הקודם מועסק כיום בסעד קייטרינג.

במהלך החודשים הקצרים שעמדו לרשותנו (אוגוסט – ספטמבר) פעל הצוות רבות להטמעת צעדי התייעלות, חסכון, ומניעת בזבזים, והורדת מלאים. רכשנו מספר מכשירים שיאפשרו לנו לשרת לקוחות נוספים ומגוונים יותר. הצוות פועל להארכת רישון עסק, אישורים של משרד הבריאות וכן את שאר הדרישות הרגולטוריות.

בפעולת שיווק אצל קרן רש"י, הצלחנו להוסיף מנות והיום אנו מספקים כבר מעל 4,000 מנות ליום.

אנו מקווים כי כבר ברבעון האחרון של 2013, נצליח בעזרת השם, לעמוד על רווח נקי של כמה מאות אלפי ש"ח.

דגשים ועיקרים לקראת שנת 2014:

- סיום שימוש באנרגיית הקיטור הבזבזנית עם כל המשתמע מכך.
- השקעה ברכישת סירי בישול חשמליים במקום סירי הקיטור.
- החלפת מכונת הכלים הישנה והזוללת מים, חשמל וקיטור.
- השקעה ברכישה של שתי מכונות שטיפה נפרדות לחלבי / בשרי.
- ישום תכנית מחודשת למטבח בהתאם לדרישות משרד הבריאות.
- הוספה של עוד כ- 1,000 מנות לפחות מקרן רש"י.
- העצמת תחומי הפעילות בשוק שישי ובאירועים.

זהו ענף חדש לחלוטין בפעילותנו, ואנו תקווה כי נצליח ללמוד להפעילו, בעיקר בעזרתו המקצועית של יוסי, ולהביא לברכה רבה בעמלנו.

חשוב לציין כי עם השקת פעילותה של השותפות החדשה, נכרתה "אמנת שירות" בין הקהילה והקייטרינג. המטרה של אמנה זו היא לשמור על החבר, ולאפשר לו תזונה בתנאים שאינם נופלים מאלו שהיו לו בעבר. כמו כן, בכוונת האמנה לשמור על אחד המבנים המרכזיים והחשובים ביותר בחיי הקהילה בסעד – חדר האוכל. יישר כוח והצלחה לעוסקים במלאכה.

ענפי עזר

במהלך שנת 2013 חזרו רוב ענפי העזר לפעול בתקציב המתקרב לאיזון. בעקבות תהליך הקיצוץ וההתייעלות, בחלק מן הענפים נפגעה במידה מסוימת רמת השירות ואיכותו. אנו מקווים כי במהלך שנת 2014 ניתן מענה הולם לבעיות אלו ונחזיר עטרה ליושנה. בכוונתנו להמשיך השנה את המעקב הצמוד אחר הביצועים של הענפים ולנווטם בהתאם ליעדים שנקבעו בתוכנית המשק.

חשמל ואנרגיה

בתחום זה עוברים ויעברו על משק החשמל בארץ בפרט, והאנרגיה בכלל, שינויים מהותיים ביותר. כניסת הגז הטבעי לייצור חשמל בתחנות, והפנייתו לתחומי ייצור במפעלים ובמערכות גדולות בעזרת תשתית של צנרת ההולכת ונפרכת לאורכה ולרוחבה של ישראל. יצרני חשמל פרטיים מקימים תחנות ובשוק מתחוללת תחרות מחירים, בעיקר מול חברת החשמל.

1. חשמל סולרי :

תחום שאנו עוסקים בו כבר מספר שנים ללא הצלחה. נכון לציין כי מדיניות הממשלה ורשות החשמל מתחלפת חדשות לבקרים, ומה שהיה טוב ונכון אתמול, "פסה" להיום, ובוודאי מחר נצפה שוב בשינוי מדיניות. בתוך כול חוסר הבהירות הזה, אנו מנסים לנווט מהלכנו בזהירות, בשכל (וקצת מזל גם לא היה מזיק). בסיומה של שנת 2013 הגענו להחלטה כי אפשרי וכלכלי להשקיע בתחנות חשמל קטנות בהסדרת תעריף מוסכם עם חברת חשמל לתקופה של 25 שנה. אי לכך ובהתאם לאישור הנהלת המשק, אנו מקימים שותפות עם יזם בתחום – "נופר" ביחסי בעלות של 75% - 25% (אנו כמובן הגדולים) ויחד במהלך שנת 2014 אנו אמורים להקים כ- 12 יח' של 50 קילוואט בהשקעה של כ ארבע מליון שקל. המיזם יתרום 100 אש"ח לשנה (נטו) עד תום החזר ההלוואה (8-10 שנים) ובהמשך יעביר מעל 600 אש"ח נקי לשנה. השקעה ארוכת טווח מאוד, תוך פיזור סיכונים וסיכויים על פני תחומי עיסוק נוספים.

בהמשך נזדקק לנושא של הקמת מיזם סולרי נוסף על הקרקע בהסדרה של הספקה עצמית. גם במיזם זה אנו לקראת סיום כל הנדרש בהיבטים הסטאטוטוריים, ונראה כי בהדרגה מבשילים התנאים לשקול ביצועו. נעלה זאת לדיון כשיבוא זמנו.

2. מחלק חשמל היסטורי:

במהלך ימים אלו סיימנו להסדיר את תחום החשמל בסעד על פי ההנחיות והמדדים של רשות החשמל, תוך הבטחת עמידה ביעדי איכות ובטיחות ראויים. כמו כן סיימנו את תהליך בדיקתה של חברת החשמל, ובשעה טובה נכנסנו למתווה של מחלק חשמל היסטורי. עם כניסתנו למהלך זה, אנו נחל להנות מהנחה של 3% על מחיר החשמל. על פי בדיקה כלכלית שנערכה על ידי "מבט יועצים" והוצגה בפני הנהלת המשק וחברי המזכירות, נראה באופן בולט כי הקמת חברה עצמאית שלנו לחלוקה ומכירת חשמל שתהא אחראית על אחזקה ותפעול של מרכיבי רשת החשמל, עדיפה על פני החלופות. בהתאם לכך נפלה החלטה כי במהלך שנת 2014 נקים בסעד חברת חשמל עצמאית. זו תקנה את החשמל מחברת חשמל בחיבור הצרכן במתח גבוה, ותעביר אותו למתח נמוך ותחלקו ותמכרו לצרכנים השונים במתח נמוך.

אנו מצפים ומקווים כי בעזרת השם, מהלך זה יאפשר לנו לתת מענה מיטבי של שירות, בטיחות, אמינות ומחיר הוגן לכלל צרכני החשמל.

3. יצרני חשמל רחוקים:

כפי שציינתי בפתח של פרק זה, קמו היום מתחרים ריאליים להספקת חשמל באופן סדיר. מתחרים אלו מאפשרים רכישת חשמל במתח גבוה בתנאים של מספר אחוזי הנחה ממחיר חברת חשמל. בימים אלו אנו לומדים את התחום, ובמהרה נמליץ על החלופה הנראית לנו אטרקטיבית ונכונה ביותר לסעד.

ולסיום

תוכנית המשק 2014 נערכה לאחר פגישות עבודה רבות עם מנהלי הענפים, נבנתה ותוקנה ע"י המערכת התמחירית פיננסית, ועוצבה במתכונתה הנוכחית לקראת הגשה לדיון ואישור אסיפת החברים ע"י הנהלת המשק במספר ישיבות מרתוניות.

אני חושב כי עיצבנו תוכנית אתגרית מאוד המחייבת את כולנו למאמץ משותף בעשייתה. נדרש מכל אחד מאיתנו לשאת את חלקו על מנת להתברך ולעמוד ביעדים ובמטרות שהיצבנו.

אני מאמין כי הצלחנו להתוות תוכנית נכונה ונתיב צמיחה והתפתחות המתאים לכל מגזר וענף תוך זהירות ומתן תשומת לב מירבית למכשולים שאנו עלולים לעמוד בפניהם.

אני תקווה כי נצליח לקדם ולאשר את התוכנית בלוחות זמנים אשר יאפשרו לנו לצאת לדרך ולהתחיל ביישומה כבר במהלך תחילת חודש ינואר.

הלוואי שיתקיים בנו הפסוק; ".....כי אין טוב מאשר ישמח האדם במעשיו" (קהלת, ג', כ"ב)

חלום

אלהא כף ולכל המשפחה
 מלף טוב ללהולדת הנין
 נכד ליצף ולנדיה כף, בן ליטף ולאוהד כף

חידושים במרפאת מכבי - סצף

החל מיום רביעי, כ"ט טבת-1.1.2014 - מתחילה לעבוד דר' שי קרמר כרופאת משפחה אצלנו, לאחר שדר' אייזיק הוך מסיים את עבודתו במרפאה.

מספר בקשות, עקב השינוי :

- יש להקפיד לבוא עם **כרטיס מגנטי** לרופאה, לבדיקות דם, לכל בקשה של תרופה וככלל, רצוי תמיד להגיע למרפאה עם כרטיס מגנטי.
  - יש לקבוע תור לרופאה דרך האינטרנט באתר מכבי www.maccabi4u.co.il או בטלפון למכבי ללא הפסקה *3555 או 1-700-50-50-53.
  - דר' שי קרמר רופאה חדשה אצלנו, לכן בתקופה הראשונה תשקיע בתורים שלכם יותר זמן, כדי שתכיר כל מטופל. אנחנו בטוחים שתבינו זאת.
  - תרופות קבועות** – כדי שדר' קרמר תוכל להוציא מרשמים לתרופות הקבועות, כל חבר/ה הנוטל/ת תרופות כאלה חייב/ת לקבוע תור ראשון לרופאה, לשם היכרות וכדי שנוכל להמשיך להזמין לכם תרופות. מומלץ לקבוע תור בימים הקרובים, כדי לא לפספס את מועד חלוקת התרופות הבא.
  - בדיקות מעבדה- יש לדאוג מראש להפניה מודפסת לבדיקות הדרושות ולהגיע עם ההפניה לאחות. כשדר' קרמר לא במרפאה, לא נוכל להנפיק הפניה לבדיקות.
  - ניתן לשלוח בקשות לרופאה כמו הזמנת תרופות, אישורי מחלה ובקשה להפניות - **דרך אתר מכבי**. עבור מנויים - הכניסה עם הסיסמא שלכם. מי שאין לו עדיין סיסמא מוזמן להגיע לחוה ניר.
- להלן שעות עבודתה של דר' שי קרמר וכן שינוי קל בשעות קבלת אחות. שימו לב – בימי רביעי המרפאה תיפתח בשעות אחה"צ לקבלת רופאה ואחות. (מומלץ לגזור ולתלות בבית):

ימים	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי
רופאה- דר' שי קרמר	07: 30-12: 00	08: 00-10: 30	סגור	16: 00-19: 00	11: 30-14: 00	-----
אחות	07: 30-12: 00	07: 30-12: 00	סגור	07: 30-09: 30 16: 00-19: 00	07: 30-12: 00	07: 30-11: 30
מעבדה	07: 30-8: 15	07: 30-08: 15	סגור	07: 30-8: 15	07: 30-08: 15	-----

אנחנו מאחלים לדר' שי קרמר ולאחות החדשה אסתר בנט- בהצלחה בעבודתן במרפאה שלנו.

איחולים להרבה בריאות !

113 מרפאה, 1131 מרפאות

(מומלץ לשמור ולתלות במקום בולט)